

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos-utca (Máriaaffy-ház),

a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona.	Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona.	Egy óra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 33.

Egy négyszög ccentiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.**Hivatalos közlemények sora 5 korona.**

Nyílttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő

Az ellenzék feladata.

Budapest, szept. 12.

Nagyon helyesen teszik a gazda és iparos körök, hogy most, a mikor újabb rendezés alá kerül az Ausztriával való gazdasági kiegyezés ügye kongresszusokon és népgyűléseken komoly vitatás alá veszik az önálló vámtérület beállításának szükségét.

Ezt a kérdést minden oldalról megvitatták már ugy a közvetlen érdekelt gazda és iparoskörök, valamint a napi sajtó is úgy, hogy új momentumot ma már alig lehet felhozni arra nézve, hogy az illetékes köröket meggyőzzék ezen rendszá-bály behozatalának feltétlen szükségességéről.

És ma tényleg úgy is áll a kérdés, hogy a nemzet közvéleménye immár nem szorul újabb argumentálásra. Mindenki teljes tudatában van annak, hogy Magyarország gazdasági és ipari, valamint kereskedelmi fejlődése csak is az önálló vámtérület berendezése esetén látható el a szükséges biztosítékokkal.

Csak éppen a magyar kormány az, a mely még ma sem látja be sem a szükségét az önálló vámtérület beállításának, sem pedig elérkezettnek az időt arra, hogy ez irányban megtegye a megfelelő előintézkedéseket.

Ez idő szerint még mindig folynak a tárgyalások az osztrák kormánnyal az iránt, hogy a gazdasági kiegyezés hatályát újabb tíz évre megállapítsák.

Ha a magyar kormánynak érzéke volna a nemzet élet szükségletei és haladásának feltételei iránt, akkor éppen ezt az alkalmat kellene felhasználnia arra, hogy Magyarországnak ezt az életbevágó szükségletét kielégítsék.

Ám, a magyar kormány kiadta a jelszót, hogy Ausztriával feltétlenül megújítja a gazdasági szerződést, mert hát ezt így akarja a király.

Hát ez a magatartás a kormány részéről megérthető, ha elgondoljuk, hogy a kormány a király kegyéből él és uralkodik, elsősorban tehát — elég tévesen — a király akaratát és óhaját igyekszik kielégíteni, mert ha ezt nem teszi, akkor a felség egyszerűen felmondja nekik a szolgálatot.

Hát a hatalmi érdeknek így módon és az ország rovására történő

szolgálata ellenében most már a nemzetnek kell fellépnie.

A nemzet képviselőinek kell elsősorban felemelnie andandó esetben a szavát és lehetetlenné tenni azt, hogy a kormány tisztán hatalmi érdekből feláldozza a nemzet életbevágó szükségleteit.

Azért jók azok a kongresszusok és népgyűlések, mert ezeken alkalma van a nemzet közvéleményének megnyilatkozni.

Mennél erőteljesebben nyilatkozik meg a nemzet közmeggyőződése, annál inkább lehet majd a törvényhozásban a nemzet képviselőinek állást foglalnia a kormány javaslatai ellen, a melyek a gazdasági kiegyezés dolgában fognak előterjesztetni.

És mi reméljük is, hogy a mikor a törvényhozás elé kerülnek ezek a javaslatok, a képviselők, különösen az ellenzéken minden lehető elkövetnek, hogy a nemzeti érdekekre hátrányos gazdasági kiegyezés ne jöhessen létre és megadassék a nemzetnek az alkalom arra, hogy gazdasági életét az önálló vámtérület alapján önállóan rendezhesse be.

A népgyűléseken és kongresszusokon egybegyűjtött anyag fog állani a képviselők rendelkezésére és mindazok, a kik igazán szolgálják a nemzeti érdekeket tudni fogják mit kíván a nemzet és miképpen óhajtja a maga élet érdekeit kielégíteni.

A nemzet elsősorban az ellenzéki pártoktól várhatja el jogosan, hogy a döntő pillanatban az ő érdekei mellé szegődjenek és ne töltsék el. hogy a kormány a maga hatalmi érdekeit vagy a korona óhaját a nemzeti érdekek felretételével elégítse ki.

Ennek a várakozásnak az ellenzék bizonyára meg is felel.

Királyunk és tanácsosai. Csá-volszky Lajos orsz. képviselő ily czimzen röpiratot írt. A függetlenségi párttól a többek közt a következőket írja:

A függetlenségi párt vállaira nehezedik az ország megmentésének súlyos és sürgős feladata. A függetlenségi pártnak befolyása a nemzetre nagy, száma tekintélyes. A függetlenségi párt erős elhatározása segíthet csak az országon. De ennek az elhatározásnak rendíthetetlennek kell lenni, mely ingadozást nem tűr, alkuvást nem ismer. A függetlenségi párt komoly akciójával figyelemre kell tenni a királyt, hogy itt egy könnyelmű, ledér érdekeket hajhászó többség és kormány tartja kezében a hatalmat, mely végkövetkezményeiben az ország és fejedelem romlására fog vezetni.

A király sokszor bizonyosságot tett arról, hogy hallgat a jó tanácsra. Jó, lelkiismeretes tanácsadókra van tehát szükség, a kik rábírhadják ő Felségét a böles elhatározásra. De a mi államférfiaink épp az ellenkezőt cselekszik. Szerző hivatkozik arra, hogy gr. Andrássy Gyula, ki ő Felsége személye körüli miniszter volt, micsoda megmondhatatlan, veszedelmes dolgokat írt az 1867-iki kiegyezés című munkájában.

Rettenetes tévelygések hálójába került ez a szegény nemzet! Lesz-e belőle menekülés? Lesz! De csak egy esetben. Ha a függetlenségi párt a tettek terére lép. Akciózt indít, nem olyat, melyet a felhevülés vagy muló szenvedély szül, hanem a melyet komoly öntudatos megfontolás állapított meg, melynek minden következményeivel leszámolt, melyet megbénítani semmi föltételek alatt nem enged s melynek célja: megbuktatni, lehetlenné tenni minden kormányt, mindaddig, míg a nemzet jogai érvényesülhetést nem nyernek. De ebbe az akcióba nem szabad belevegyíteni az uralkodó személye ellen semmi ellenszenvet.

Csá-volszky ezután részletesen fejtegeti annak szükségét, hogy a függetlenségi párt komolyan, erélyesen teljesítse kötelességét. Ő Felsége tanácsadói félénkek és gyávák. Tehát a függetlenségi párt nehezedik az ország megmentésének egész sulya. A párt augusztus 14-iki határozata arra vall, hogy a párt komolyan fogja fel nagyszerű hivatását. Ezt a határozatát minden erejével végre is kell hajtania; kérelmetlenül keresztül kell vinnie.

Kire van szükség?

Bécsi henczegés.

A bécsi „Information” című könyv-matos a tarifátárgyalásokról írván, azt mondja, hogy az arról való tárgyalásokat e hét végén befejezik. Az értesüléshez a következőket fűzi hozzá:

„Miután már mindenben megegyeztek, igazán csodálatos volna, ha a vámtarifánál nem tudnának egyességre jutni, annál is inkább, mivel az osztrák követelésekben semmi olyas sincsen, mely nem szolgálja egyszersmind Magyarország *előnyére is*. A magas iparvámok, melyeket Körber kér s kérni kell, nem önző célokra szolgálnak, ezeknek az a hivatásuk, hogy fegyver gyanánt szolgáljanak a vámszerződés kötésénél s már ezért is bele kell egyeznie mindenbe Magyarországnak. Bizonyos, ha Magyarország beleegyezését nem khetne elnyerni, akkor igen kieleződnék a helyzet, de ebben az esetben is figyelembe veendő az, hogy személyváltozás abszolúte nem javítana a helyzeten. *Széll még pótolható volna, de Körber dr.?*”

Ki tartaná akkor aktivitásban a

Reichsrátot. Az olyan kiegyezés pedig, mely egy esetleges miniszter-krizissel volna Ausztria részéről egybekötve, már eleve megbuknék a képviselőházban.

LEVELEK.

A megsértett tisztviselők.

Maros-Vásárhely, szept. 11.

Az önálló vámtérület érdekében M. Vásárhelyen tartott népgyűlés sem tudott — sajnos — úgy lefolyni, hogy annak szomorú kihatása, kellemetlen utóíze ne legyen. Ráth Endre a kézdi-vásárhelyi fiatal képviselője, ki a maros-vásárhelyi viszonyokban csaknem egészen tájékozatlan, egy heves pohárköszöntőjében le-rántotta a tisztviselői kart, mely nem tud a nemzettel együtt érezni, de azért a midőn a gazda learatja a vetés ringó arany kalaszát, oda megy, hogy annak kövér szeméből még többet-többet kérjen koteljen magának. Ezen aztán fölbuzdult a hallgatóság egy pár tagja s este aztán, midőn a bankett kethelyiségében egy pár száz ember együtt volt, egy tekintélyes polgár fenhangon, kiabálva szidta a hivatalnokai kart, elnevezvén őket heréknek, kik nappal henyélik el, a mit a polgárság éjjel is dolgozva verejtékes munkával szerez.

Hát a kik ismerik a maros-vásárhelyi tisztviselőket nagyon jól tudják, hogy ezek a vádak ott teljesen méltatlanok. Sok függetlenül érző, gondolkodó és munkálkodó tisztviselő van, a ki nem egyszer adta jelét a nagy eszmék iránti törhetetlen ragaszkodásának. Ezek az alaptalan támadások nagy elkedvetlenedést támasztottak a tisztviselők között s felő, hogy a függetlenségi pártba erős veszteséget fog a jövőben jelenteni.

*

Népgyűlés K.-Vásárhelyt.

A népgyűlésre való fölhívásokat kézdi orbán és kászoni járás minden községébe több példányban már szétküldötte az előkészítő bizottság s az előlekekből ítélve roppant népszerűség fog lenni a tiltakozó gyűlés.

Mindenfelé kitörő örömmel és lelkesedéssel fogadta a széklei nép a munka megindítását, a zászló kibontását s lelkes üdvözlő iratok csak úgy érkeznek egymásra az előkészítő bizottsághoz s Molnár Józsiás orsz. képviselőhöz.

Annál inkább duzzognak az érdekelt nagybirtokosok és pörösködő prókátorok, kik történeti, meg jogi argumentákkal állanak elő, az arányosítást követelve nagy hangon, s hozzá még a közvélemény, a széklei nemzet érdekének tojájába burkolózva és nem tekintve egy mindezek-erősebb argumentumra: a *kenyér, a lét* argumentumára.

Az előkészítő biz. reméli, hogy a Kézdivásárhely és vidéki mozgalom mintájára az egész Székelyföldön tartanak ily tiltakozó népgyűléseket; reméli, hogy talán egyebütt is fog akadni intelligens, a

kifizet, hasonlíthatatlanul kevesebbre megy mint a mennyit ő már gajdoló fölvel rovársra megiszik s másokkal megitat. Igazán monlatik, hogy csak az első kupa bor drága; midőn a fő már zavart, a fizetés és fizetetésre többet nem gondolva isznak s vendégélnék — s a soknál mit elfogyasztanak, még több rovatik rájuk. s kevés órák alatt elprédálnak annyit, amenyit majd később hónapok alatt s végpusztulásokkal is — alig rovatnak le. — Ezen tekintetekért — az italok hitelbe adások iránt, mind régebben, mind újabb időben már sok helyt, részint korlátozó, részint egészen tiltó rendszabályok keletkeztek. Az egész roppant Orosz birodalomban megtiltattott az s egy a mult évben kelt parancs szerint senki sem tartozik italt, mi neki hitelbe adatik megfizetni.

Honunkban is Nemes Udvarhely-Szék már egy pár év előtt ugyanezt tette. A hitelbeni italadás megszűnése ott már is igen üdvös következzésekkel jutalmazza, azon tisztelt törvényhatóság ezen böles és önzetelen határozatát. — Felsőbb rendelet is létezik, még pedig már régóta, mely az ily hitelezést korlátozza, büntetés terhe alatt rendelve, hogy senkinek is, három rossz forintnál többre italt hitelezni szabad ne legyen. Fájdalom a kormány ezen igen üdvös rendeletet teljesítetlen hever. Mindezenre kötelességünk Tekintetes nemes Vármegye Rendei létbe hívni s végrehajtani ezen említett igen hasznos kormányi rendeletet. De azt hiszem, Tekintetes Ren-

népet vezetni tudó oly hazafi, ki az egyszerű, tanulatlan nép érdekét fölkarolva, a közhangulat megnyilatkozására alkalmas népgyűlések rendezését kezébe veszi.

A rendező biz. csüörtökön fog ülést tartani s a határozati javaslatokat azon megvitatni. Az érdeklődés a legszélesebb körben fölbredt a népgyűlés iránt, melyen sok-sok ezer ember fog megjelenni, minthogy a kongresszusra az egyszerű széklei népet még se hívták s ott még képviselve sem voltak.

Kuhely, 1902. szept. 10.

M. M.

Jubileum.

S.-Sz.-György, szept. 10.

Vármegyékben rövid idő alatt a második pápi jubileumot üljük meg. Az orbai ref. egyházmegye ugyanis f. évi szeptember hó 17-én Szörse községben Péter Károly közszeretben álló esperesnek negyven éves papsága emlékéül jubiláris ünnepet rendez. Az egyházmegye papsága, a gondnokok és a világi képviselők még az elmúlt évben meg akarták ülni a jubileumot, de a szerény lelkész beleegyezését a legjobb emberei sem voltak képesek kinyerni. Végre az általános közóhajnak engedve, beleegyezett az ünnepély megtartásába. Csia György főgondnok elnöklése alatt a kiküldött bizottság az ünnep sorrendjét f. hó 6-án megállapítván, ekkor véglegesen elhatározta azt is, hogy az ünnepély Szörse egyházközségben a jubiláns pap hívei között tartassék meg. Péter Károly esperes kollégái és hívei önkéntesen mintegy 220 koronát gyűjtöttek össze, hogy ünnepelt-jüket a nagy nap alkalmával emléktárgyakkal is meglegjék. A bizottság 120 koronát egy arany biblia beszerzésére határozta; és dr. Bartha Imre indítványa folytán abban állapodott meg, hogy 100 koronát a Szörse egyházközségbe „Péter Károly alapítvány” czimen olyképpen helyezte el, hogy annak kamata minden évben a szörsei érdemes tanuló gyermekek jutalmazására fordíttassék. Ez által a közszeretben álló derék pap emléke örök időkn át élni fog.

Csendőrök és határőrök harcza. Szerb csempészek.

Halálos végű hárc volt e hó 8-án éjjel Herkovecs és Klanak horvátországi községek között a Száva parton, ahol a szlaviniai csendőrség és a szerb határőrök tüzeltek egymásra. A véres harc lefolyásáról az alábbi tudósítást kaptuk:

A szerbiai partokról a Sabac közelében fekvő községekbeli árukat csempészték át a határon. Különösen dohány és husneműekkel szoktak csempészkedni, amit éjnek idején áthordtak a szlaviniai partokra, visszafelé pedig pálinkát és más egyéb árukat hordtak. A horvát és szerb lakosság egy része enélfogva élnék üzleti összeköttetésben állott egymással s eddig ugy-látszik, a határőrség nem vett észre sem-

dek, hogy nem csak szabad, sőt kötelességünk ennél többet tenni. Szegény emberre nézve három forint is sok, s ha egy egy évben a három forintnyi hitelezés többször és sok ízben ismételtetik, a tilalom célja vesztve van. s a szegénység a romlástól megóva nincs. *Általánosan mondassék tehát ki, ital hitelbeni drulása, s adása ezennel tilos. — Menjen továbbá végzésbe, hoggha ezen tilalom ellenére is, kortársarok hitelbe italt adnak, senki is, az ily rárdott adósságot megfizetni ne tartozzék, s végre határozatassék, hoggha valaki ilyenmü adósságot kész lenni is megfizetni, attól hozzátartozói u. m. az illetett szülék, házastársak, vagy gyermekek, sőt rokono által is, — cselédekre nézve pedig, gazdáik által eltithathassanak. Ha pedig a hitelezettek már megfizették volna: azt az említettet vissza kívánhassák tőlők: ök pedig t. i. korcsmárosok, és érdeklettek panaszára, a parancs áthágásáért pénzők elvesztésén felül még büntetést is szenvedjenek.*

Második tiszteletteljes indítványom a pálinka főzést tárgyalja. Legüdvösb s mivelt századunk szelleméhez legillőbb lenne, hogy ország s világszerte a pálinka főzők, ezen nemcsak eltűrt, s szabadnak tartott, hanem divatosá vált méregkeverő intézetek bezárassanak; s csak az iparművek készítésére, világitásra s több efélére szükséges szesz előállításá végett létezzenek, szoros felügyelet alá állított gyárak. Azonban, ha szinte ily gyökeresen segítő, s nagyszerű intézvénynek, maga rendén,

TÁRCZA.

Báró Wesselényi Miklós a pálinka ivás terjedése ellen.

Dr. Kárdos Samu a „Debreczen” cz. lapban ismerteti a nagy Wesselényi Miklós indítványát a pálinkaivás terjedése ellen.

Az érdekes indítványt báró Wesselényi Miklós Közép-Szolnok vármegye rendeihez nyújtotta be s így hangzik:

Tekintetes Nemes Vármegye Rendei!

Semmi sincs, mi nagy és fájdalmas, aggodalomra méltóbb okot adna, mint a társadalmi lét azon kór jele, miszerint az erkölestelenedéssel szegényedés, főként köz-népünk közt naponta harapódva terjed. Jaj azon országnak, melynek polgárai között a vétkek és bűnök sokasodnak, a vagyonság pedig fogy és apad; hogy pedig ez nálunk így van, tagadni — fájdalom — nem lehet. Ha 15—20 és több évekre visszaemlékezünk s összehasonlítjuk köznépünk akkori és mostani erkölcsi és vagyoni állapotját: alig lesz valaki közöttünk, kinek keserű tapasztalásai ne kiáltanának, hogy főként a köznép majd mindenütt korhelyebb, tunyább s vétkükkal megbarátkoztatabb; s ennek következtében természetesen szegényebb s nyomorultabb. Csak egy tekintet kell foghazainkra, s egész rémitő nagyságában áll előttünk a bűnök és gonoszság gyarapodása. Mindég s mindenütt a társaság jólétét s bátorsá-

gát fenyegető jelenség az, s azért busító s ijesztő körülmény, midőn a bűnökért pör s ítélet alá kerülők száma évről-évre bármí kevéssel is növekszik. De hát a hol e szám 20—15, vagy talán még kevesebb év óta nemcsak kettőzve áll, hanem három annyinnál is nagyobbra nőtt — s fájdalom! ezen szomorú eset van nálunk. És ennek szomorú és veszélyes okát, ha vizsgáljuk, lehetetlen azt nagy részint a részegesség mindinkább terjedésének nem tulajdonítani; lehetetlen tisztán nem látni, hogy a mint a részegségnek testet és lelket aljasító büne terjed a baromiségba sülyedő ember ugyanazon mértékbe válik rosszabbá, gonoszabbá; s azon mértékben pusztul s szegényedik. Szörnyű az Tekintetes Rendei, mennyire terjed néhány évök óta a részegség, s főleg a pálinka kórság. A pálinka főzés minden gazdasági iparágak közül ezen egyedül veszélyesnek nevezhető, nagyon közönségessé vált: majd minden kisebb s nagyobb birtokos főz és főzet. Temérdek zsidó származott s telepedett közzinkbe. Ezek italért csalják ki a szegény embernek véres verejtékkel szerzett vagyonkáját.

A nő — férjétől ellopva — oda hordja gabonáját, najorságát s még ruháját is: apák s anyák éhező gyermekeik szájaik elől hurcolják oda élelemszereiket. — Annnyira elterjedt ez átkot hozó pálinkaivás s részegség, hogy még asszonyok, leányok s gyermekek közt is, sem bűnnek, sem szégyennek nem tartatik. Ezen egészséget felduló, testet mecsévészető

bűnforrás elfojtására újabb időkben sok tétetett és sok nemes igyekezetet siker is koronázott.

Mérsékleti társulatok alakultak angol s más nemzetek között, sok ezek s milliók mentettek meg ezáltal, testi, lelki s érzelmi veszélytől. — Ausztriában, sőt a pálinkafőzés és ivás egyik legismertesebb fészkeiben Galicziában nagyra terjedett, s mind inkább terjed ez az üdvös intézet. Magyarországon s Erdélyben a Székelyek közt is számos mérsékleti társulatok alakultak. Megyénk szomszédságában is, az ugynevezett Ávasban, több helyiségek lakosai, tiszteletreméltó papjuk kezébe tették le a pálinka nem ivás esküjét. Kormányok is kezdenek pálinka kórság s ragily ellen erélyesen lépni fel, — A mult és jelen évben. Oroszországban a pálinkafőzés és árusítás, követésre méltó szük korlátok közé szorítottatik. — Mind a nálunk létező veszélynek nagy volta, mind a másutt használni kezdett öveszközök — azt hiszem — parancsolva hívják fel komoly figyelmünket. Igaz, hogy a tárgyban gyökeresen orvosolható rendszabályok, csak törvényhozás és a kormány útján létesülhetnek, azonban vannak eszközök, melyeknek létrehozatala nem haladja túl a megyei hatóság körét. Ily öveszközök azok, melyek iránt ezennel a Tekintetes Nemes Vármegye Rendei előtt jelen indítványom: 1 fellépni bátorodom. — *A részegségnek nagyobb előmozdítója nincs, mint a hitelbe ivás.* Ha a szegény ember csak annyit ihatik, mennyit készpénzzel mindjárt

mit, mert mindeddig zavartalanul folytatták az „üzletet”. Kedden éjjel két megterhelt csónak érkezett Szerbiából. A csónakosok egész nyugodtan kötötték ki s az árukat partra szállították. Alighogy ezzel készen voltak, két szlavoniai csendőr bukkant fel, akik a szerb csempészeket le akarták tartóztatni. A csempészeket meglepte ez a dolog, de azután hirtelen csónakba ugáltak, s az üres járművet belökték a vízre s a mint tudtak, oly gyorsan evettek a tulsó partra. A csendőrök többször felszólították őket, hogy álljanak meg, mikor azonban látták, hogy a folyó közepéhez érnek, utánnuk löttek. Erre azután megszöktek a tulsó partról is a fegyverek. A szerb határőrök tüzeltek a horvát csendőrökre. A lövöldözés mindaddig tartott, amíg a menekülők partot értek, de közben két csempész: Bukovác Kriszta és Lázárovi Jován a csendőrök golyójától találva, elesetek. Lázárovi sebe halálos, a másik is súlyosan megsebesült. A hatóságok még másnap értesültek a dologról s mindkét részről megindult a vizsgálat. A szerbek által hátrahagyott csempészett árukat beszállították Klanakra. Érdekes, hogy a horvát nép, mely eddig mindig pártját fogta a szerb csempészeknek, most maga adta őket a csendőrök kezébe.

Kiállítás.

Felhívás.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület f. évi szeptember hó 30-án, Székelyudvarhelyt üsző- és ezzel kapcsolatosan gazdasági gépkijelöltést rendez. Kijelölthetnek udvarhelyvármegyei nagy- és kistenyésztők 1—3 éves magyar erdei fajta üszöket. Az 50 holdon felüli birtokosok diszoklevéllel, a kisebb birtokosok pénzdíjjal is jutalmaztatnak. Díjak: I. díj: 1 évesek részére 25 K. 20 K. 10 K. I. díj: 2 évesek részére 25 K. 20 K. 10 K. III. díj: 3 évesek részére 25 K. 20 K. 10 K. II. díj: 2 drb. á. 5 K. = 15 K. 2 drb. á. 5 K. = 10 J. 2 drb. á. 5 K. = 10 K. A gépkijelöltéssel kapcsolatos ekeversenyre meghívhatnak az ország összes gépgyárosai, illetve kereskedői. A kiállítás czélja a székely néppel megismertetni azon gépeket, melyeket kisgazdaságban sikerrel használhat, másodszorban a gépgyárosoknak módot nyújtani, hogy piacot hódítsanak. A kiállítás főleg a kisgazda szükségleteit képező gazdasági gépekre szorítkozik, u. m.: kerülő, de főleg fordítható hegyei ekkére, továbbá boronák, extirpátorok, kukoricza- és répaevők és kapálók, szecsavágók, darálók, konkolyók, morzsolókra. A kiállítók diszoklevéllel jutalmaztatnak. A gépkijelöltés fedett és zárt helyiségben lesz. Az üszők kiállítási helye a helybeli vásártér. Mindennemű bejelentés Hlatky Miklós gazdasági egyetemes titkárnál történik. A gépek beküldésének végső határideje szept. 28. s azok a gazd. egyetemes címére Székelyudvarhelyre küldendők.

Székelyudvarhelyt, 1902. aug. hó 27.

Az elnökség

Gyilkosság.

Holttest az erdőben.

Szent-Márton Káta községben nagy az igazgatóság. Egy tizenöt éves szép leány, Szabó Eszter még augusztus harmadikán, vasárnap elment ünneplő ruhájában otthonról és többé nem jött haza. Többet látták egy idegen asszonnyal a

falutól levő erdő felé menni. Tegnapelőtt egy esős és ugnevezett közepéridőben egy oszlásnak indult holttestre akadott, amelynek hiányzott a feje és a jobb karja. Szabó Eszter szülei a harisnyáról és cipőről — egyéb fölismerhető ruha nem volt a holttesten — fölismerék leányuk holmiját. Azonnal jelentették a nagykáta járásbírósnak, melynek vizsgálóbírója a törvényszéki orvos és a járársóval tegnap reggel kiszállt Szent-Márton-Káton és megindította a vizsgálatot. A holttest fejét a lábánál, fejbőrért befent hájjal egy közeli bokor alján találták meg.

Az orvosok fölbonzolták a holttestet és megállapították, hogy állatok tépték szét. A mellkas minden belső része eltűnt. Az alsó testen azonban egy metszést konstatáltak az orvosok. A holttest mellett igen vékony elgömbült pengéjű, borotvaes kést találtak. A holttesttől nem messze az avar fekete nyirkos volt, az orvosoknak az a véleménye, hogy ez a vértől származik; a bokrok levelein is több vére mutat, gyanus foltot találtak.

A vizsgálóbíró összegyűjtötte ezeket a leveleket és vegyileg megfogja vizsgálni, mert kétségtelenné látszik, hogy oly magasságra, ahonnan a gyanus leveleket szedték, a holttestből vér nem juthatott. Minden jel arra mutat, hogy a szerencsétlen Szabó Eszter gyilkosságnak lett az áldozata. A vizsgálóbíró sürgős jelentést küldött a pestvidéki kir. ügyészségnek és a környék csendőrsége is talpon van, keresik az ösmertlen asszonyt, akivel a falubeliek a leányt együtt látták. Ugy hírlak, hogy a csendőrök már nyomom vannak.

A lilium árnyéka.

A tanító ur, meg az ovodás kisasszony.

Szeged, szept. 10.

Szomorú panasz érkezett a szegedi büntető járásbíróshoz egy nagyon is közeli kis faluból, ahol vizsálba keveredett a tanító ur meg az ovdás kisasszony.

Faluhelyen, úgy látszik, nincs okos dolga az embereknek, legkevésbé azoknak, akik arra vannak hivatva, hogy jó példával járjanak elől magaviselet dolgában is. Így a tanító ur esete, aki nem állottala megurhozolnia a kis leány becsületét. Isten tudja, mi öröme tellett benne, de nagyon csúnyán viselkedett. Amerre ment, akivel érintkezett, mindenütt megszólalt az ál-diszkrezió ama hangján, amely már magában véve is becsületstést képez, mert kihívó, frivol, durva.

— Hallotta?
— Mit?
— Az ovdás kisasszony esetét.
— Nem hallottam még. Mi van vele?
A tanító ur, aki valamikor ugy, ahogy bemagolhatta az írásművek szabályainak titkát, ilyenkor végtelen komoly lett.
— Hja, én nem árulhatom el, mert bajba jövök. Kérdezzék inkább meg a falu dobosát, hogy mit doboltott ki a napokban ó nagysága.

A falu dobosát természetesen nem kérdezték meg, elég dobosa volt a rágalmozó hírek maga a tanító ur, aki a következő perczben már a következő kaputos embert fogta meg.

— Hallotta?
— Mit?
— Azt, amit az ovdás kisasszony ki-doboltott.

Nagyon ócsmány hír volt ez, fel sem tételezhető a legutolsó, a legeltelvedetebb nősemélyről, nem egy bájos fiatal leányról,

— Vale? Vale? — ismételte lassan. Igen — meg van, már tudom! Egyiptomban egy Vale Russel nevű férfival találkoztam. — Kairóban lázas állapotban volt és én egy kissé utánna néztem. — Ott létünk alatt kapta a hirt, hogy valami kuzinja, vagy rokona váratlanul meghalt és hogy a czimet ő örökölte.
— Szerencsés fickó!

— Én bizony nem tudom, hogy az ebben az esetben olyan szerencse lett volna! Amennyire visszaemlékezni tudok, nem nagyon örült. A lekövetlen birtok felett volt valami éles eljárás, az nem neki volt hagyva. Azt képelem, hogy az a mit ő kapott, nagyon selejtes kis darabcska volt és szegényebbé tette őt, mint mint a milyen az előtt volt.
— De hogy történhetett az? Voltak leány gyermekek?

— Nem voltak, csak a fiatal özvegy, azt hiszem, hogy éppen ez a lady Vale. A férje kétszer vagy háromszorosa idősebb volt nálánál és a férjét valószínűleg a kis ujjja körül forgatta. Vane Russell nem olyan féle ember volt, hogy sokat beszéljen az ügyeiről, vagy panaszkodjék, de azt képelem, hogy a kurtát huzta és hogy az özvegy mindent a magáévá tett, a mire a kezét tehet.
— Akkor ő gazdag.
— Nagyon — azt képelem, hogy eléggé gazdag arra, hogy kevésbé legyen haszonleső. De a világban ez nem így van — mentől többje van az embereknek, annál többet kívánnak.

— És a pénz mindig pénzt látszik termelni — mondá nevetve Gregson. Mindig a gazdagok jutnak a nagy vagyonhoz.
— Néha úgy látszik! — mondá Oonsonby szórakozottan. Ő álmódózsba

aki bizonyára nem szórakozásból ment erre a pályára, hanem kenyérkereseti vágyból. Aztán mit talált ott? Meggyanusítást, rágalmozást, szennyet. Sárba tiprását fehér becsületének, jó hírnevének.

Valamikor — jó néhány esztendeje lesz annak — így kergették halálba a Bácskában Petrovics Katinkát. (Beszéd akkor arról az egész országról.) A falusi urak játsznai akartak, öt választották tehát játékszerűl. Mikor pedig a leány nem volt hajlandó áldozatul esni, ocsmány tréfát eszettek ki. Éjnek idején sürgős közleni valók czéljából bekéredzett hozzá az egyik falusi potentaturn, mikor pedig már benn volt, szólt, szólt, csak kiugrott az ablakon.

Kívül természetesen leste már ezt a banda többi tagja és másnap szállt a hír épp úgy, mint most itt:

— Hallottátok? A segédjegyző az éjjel kiugrott Petrovics Katinka ablakán.

A módozatokat, a halót bölcsean elhallgatták. A szegény leány pedig, hogy behoznihassa a nagy Galeottoval szemben ártatlanságát, harmadnap belevetette magát a kutba.

Itt azonban sokkal okosabban járt el az ovdás kisasszony, mikor az igazságszolgáltatás szárnyai alá menekült. Ott majd elbánnak a furesa kedvtelésben gyönyörködő tanító urral.

Megcsonkított holttestek.

A temető hiénái.

Förtelmes eset tartja izgalomban Csepely község lakosait.

A múlt hónapban ugyanis Csepelyen elhalt Bartos Ferencz odaváló legény, akiről azt állították, hogy mérgezés következtében halt el. A följelentésre a vizsgálóbíró-ság kiszállott a helyszínére és a halottat kiasatták.

A mint a hullát kivették, a társaság megdöbbenve vette észre, hogy a halott lába czombtöben és a karja le voltak vágva és hiányoztak. E fölfedezés után rögtön megindították a nyomozást s kétnapi érdeyes pihatólás után megállapították, hogy Csereny Miklós temetőesősz és sógora, Sikra Bálint éjjelenként kiasták a frissen eltemetett halottakat, azokat megcsonkították és a levágott testrészeket a sertéseknek adták. A borzalmas hír hallatára a nép összefutott a temetőben s a kiknek halottjuk volt, követelték azok kiasását és megvizsgálását. A bírósági kiküldöttek eddig 9 hullacsonkítást állapítottak meg, de hogy még lesz-e több, azt a további vizsgálat fogja megállapítani. Csereny Miklóst és feleségét, továbbá Sikra Bálintot és a feleségét, mint a kik részesek a dologban, a vizsgálóbíró rendeletére letartóztatták. A nyomozást tovább folytatják.

TANÜGY.

A kolozsvári állami polgári leányiskolában közbejött akadályok miatt, a tanítás csak f. hó 22-én veszi kezdetét, miről tudomásvétel végett a t. szülöket tisztelettel értesíti,

az igazgatóság.

A női kereskedelmi tanfolyam f. hó 15-én d. e. 8 órakor nyílik meg, s ugyanakkor az előadók is kezdetüket veszik.

Az igazgatóság.

látszott merülve lenni és társának a beszedé süket fülekre talált.

Az utasok, kik partra szálltak, most vissza kezdtek torni az ebédhez és Gregson, a ki Funchalnak és környékének minden talpalatnyi részét ősmerte, ott hagyta a hallgatag társát, hogy a visszatérő utasokhoz kérdéseket intézzon és információkat adjon nekik.

— Lady Vale — mondá Pansony magában, a mint le s fel járkált a fedélzeten, távol a tömegtől, kik a különféle lukszus tárgyak elárúsítóit nézték, vagy azokkal alkudoztak.

Megérdemelne a kísérletet — tűnődött magában. Keil, hogy pénze legyen és a pénz az a mire mindenkinek felett szükség van. Szinte minden utat módot megpróbáltam kivéve a gazdag feleséget, pedig az nem lenne rossz fogás. De szeretnék többet tudni a dolgokról mielőtt lépéseket tennék. Én nem indulok meg pusztán hallomás után; ha azt tenném milliósnak hihetném magamat — és gunyosan mosolygott.

— Ha alkalmat találnék rá, a mi nem éppen valószínű, nem ártana lady Valenak bemutatkozni — csak azért, hogy a későbbi ismeretségnek az alapja meglegyen téve! folytatá, miután egy ideig le s fel járkált. De azt gondolom, hogy a legjobb mozdulat volna Válet magát felkeresni. Ő soha sem látszott olyan féle embernek, a ki valakinek szolgálatára lehetne, tehát magára hagytam, de ha hasznát vehetem, nemcsak maga megújtom az ismeretségünket. Ott kiunt egyszer szíveséget tettem vele és ő azért szívesen fog látni, ha felkeresem a Debrethből meg tudom találni, hogy most hol lakik.

Egy magányos alak, lehorgasztott fővel és két kezét hátul könnyedén egy-

SHINHÁZ.

Xasszony tegnap telt házat csinált, mely jókat nevetett a darab furahelyzetein, itt-ott vakos tréfáin, lehetetlenségein. Sokat tapsoltak T. Halmi Margitnak, a czimszerp ötletes és kedves alakításának, kinek gyönyörű öszi róza csokrot nyújtottak fel az orchestrumból. Méltó partnere Megyeri direktor volt. Kiténtek még Jankó Abigail, Kassai, Papp, Vécsei stb.

Lotti ezredeseit, a rég nem adott énekes angol bohózatot adják holnap.

A város regálé ügye.

IV.

A jövedéki hivatal szervezete.

A hivatal főnöke a felügyelő, ki az egész kezelésért közvetlenül felelős. Ellenőrzés tekintetében a városi számvérvőség ellenőrzése alatt áll és az előadó tanácsos nem mint ellenőrző közeg, hanem csak mint a közügyek szakelőadója működik. Az egész személyzet elkezdve a főnöktől egész az utolsó vámosig a polgármester által ideiglenesen vétetik fel és rövid felmondási határidőre minden okadatlanság nélkül elbocsájtatható. A beszerzett értesítés szerint most van kidolgozás alatt egy nyugdíjszabályzat, mely azonban az alkalmazás ideiglenes voltát és az elbocsájtását azonnali lehetőségét nem fogja érinteni.

A pénzbeszállítás 10 naponként ke-rek összegben történik és a tanács utján a számvérvőséghez beadott jelentésekkel ellenőrzik.

Az egyes ágazatok kezelése.

I. bor fogyasztási adó.

Az bor nagykereskedők közül a hivatal által megbízhatóknap itéltek a saját házfogyasztásukra adott mérsékelt általánosítás mellett szabad pince kezelést élveznek és ehhez képest az általuk beraktározott borokat sem az érkezőkor bejelenteni nem tartoznak, sem pincéjük felvétel avagy ellenőrzés alatt nem áll. Ezen nagykereskedők bárcza ivekkel (4. sz. m.) láttatnak el, melynek alapján jogosítva és kötelezve vannak 500 literig történő eladásnál az adótételt a vásárlótól a város részére beszédni és a leszámlás alkalmával a lajstrom alapján beszállítani. A lajstromok lepecsételve és az előadó tanácsos által hitelesítve vannak. A vásárló részére kiadott bárcza a vásárló számára egyuttal borkészletének igazolásul is szolgál és így sem az eladó az eladást, sem a vásárló a vásárlást a jövedéki hivatalba bejelenteni nem tartozik. 500 literen felüli eladás és vétel a hivatalba bejelentendő és közvetlenül adózandó. Mindazok, kik nem nagyborkereskedők, avagy ha ilyenek is de szabad pincekezelés kedvezményében nem részesülnek, a beraktározást az 5. sz. minta szerinti igazoló bárcza, a fizetést pedig a 6. minta szerinti fizetési bárczára közvetlenül a jövedéki hivatalban teljesítik.

A számféjtést, bárcza kiállítását és pénzbeszedést a pénztárnok teljesíti, ki a bevett összegeket kézi pénztárnaplóba vezeti be, mely a főellenőr által naponként a lajstromkönyv alapján ellenőrzetik.

A bor kivétel ellenőrzésére a 7. sz. szolgálat, melynél a kipinzését az ellenőrök a hivatalos pecsét alkalmazásával, a kivétel megtörténtét pedig a pecsét sértetlen volta-

másba téve járkált Ponsonby. A fedélzet most mind a két oldalon majdnem üres volt, mert az utasok az ebédhez készülődtek.

Ponsonby az elmékedéseiből hirtelen egy dallamos hang ébresztette fel.

— Aura, gyer ide — vessünk egy utolsó pillantást Maderára! Elvégre is félig meddig sajnálom, hogy elváltunk tőle! Mi ottan olyan boldogok voltunk és nem tudjuk, hogy otthon mi várhat reánk!
— És mégis, édesem, a te kívánságod volt, hogy elhagyjuk!

— Igen — tudom, hogy az volt. Az ember nem álmódózhathat örökké és az álmot mégis sajnálni elűzni! Nézd — én látom a „Quinta” fehér falat és a miszép mirantánkat, a bignonia függőyeivel! Oh, mi vissza jövinék és ismét meglátjuk ezt a kedves helyet! Ha valaha ki leszünk faradra, ha unatkozunk és Angliát ködönek, napfénytelennek és szomorúnak találjuk, akkor vissza jövinék.

Ponsonby az éles tekintetét az egymás mellett álló és a part felé néző két bájos alakra függesztette. A szén rakodás be volt végezve, a csónakok vissza indultak a sziget felé.

A lenyugvó nap rózsaszín fény vetett a távoli dél-keleten levő Desértásra. Sugarai a beszélő fejére estek és hullámzó haját szin aranyra változtatták. Az élénk arcz profilja Ponsonby felé fordulva és ő nem tehetett egyebet, mint-hogy megálljon és azt nézze.

A szöke szépség ő réd nem sok vonzerővel bírt, de volt valami a Stafford Florence megjelenésében, ami az élvezet éles érzetével hatott rá és ha a leány abban a pillanatban nem fordította volna el a fejét, ő reátpadt tekintettel állva maradt volna.

(Folyt. következik.)

na megvizsgálása után a vámosok aláírásukkal igazolják. A szabad pincekezelés kedvezményében részesülők a kivétel természetesen be sem jelentik, miután adó-leírásra igényt nem tartanak.

Minden egyes bejelentés a 8 minta szerinti ellenőrzési könyvbe lesz bevezetve és a felülvizsgálók a felülvizsgálat megtörténtét ott aláírásukkal igazolják.

A vasuton érkezett adóköteles czikkekről a vasut naponként a 9. minta szerinti kimutatást szolgáltatja be, míg a posta utján magánosok címére érkezett adóköteles czikkek után a fogyasztási adót a 10. sz. bárcza alapján a postahivatal szerzi be. Ezen külön munkáért a postahivatal közlegeinek a beszedett összeg 50%-a jutalék címén jár.

A szabad pincekezeléssel nem bíró felek utólagos havi leszámlás kedvezményben sem részesülnek, hanem minden kiszolgáltatást tartoznak azonnal megadózni. Ezeknek borkészlete felvétel és ellenőrzés alatt áll és a szemleiv mintáját 11 sz. alatt a belső ügykezelésre vonatkozó napló és jelentés mintáját pedig 12 és 13 sz. alatt mellékeljük.

Ezen rendszerből nem véljük életbe léptetendőknek Kolozsvárt a szabad pincekezelést és általánosítást. Itt Kolozsvárt általánosan szokás az, hogy magán felek borkészletüket a kereskedők kikerülésével közvetlenül a bor nagykereskedőktől fedezik, a kik egyuttal kismértékben való elárusítási joggal is bírnak és ez alapon 50 literen alóli mennyiséget is eladhatnak. Ha ezeknek egész borkészlete folytonos felvétel és ellenőrzés alatt nem áll, a magánosok számára eladott bor sem kipuhatható, sem ellenőrizhető nem lesz. Ezenfelül tartani lehet attól, hogy oly pincekezelés mellett, mely a borkészletet nem tartja nyilván, szabad ut nyitnak a készlet szaporítására, a mi a szőlős gazdáknak is ártana, de meg a szolid borkereskedelembe vetett közbizalmat is könnyen meg-ingathatná. Egyébként azonban a rendszert jónak tartjuk és különben felhívjuk a törvényhatóság figyelmét a 10 sz. minta szerinti posta utján való beszédre, mert ez idő szerint tudtukkal a postai küldemények tetemes része a fogyasztási adó fizetését elkerüli. Sőt e tekintetben hajlandók volnának tovább menni és a postai beszédet nemcsak az ellenőrzés alatt nem álló magánosokra, hanem az ellenőrzött kereskedőkre is kiterjeszteni. Ezekre nézve mindenesetre kényelmesebb lesz az, ha a küldemény átvételkor egyuttal az adótételt megfizetvén, a bejelentéssel járó idővesztégetől szabadulnak; a postára nézve pedig a munka megkönnyítését és egyszerűsítését jelenti, ha nem kell megkülönböztetést tennie magánfél és kereskedő között.

II. Szesz fogyasztási pótdadó kezelése.

A kezelés alapjául szolgál a 14. minta szerinti bevételi árjegyzék, mely eredetben a szesz kereskedőnél, másodlatban pedig a jövedéki hivatalnál áll és a melybe a pénzügyi törvények és rendeletek szigorú és pontos szem előtt tartása mellett történő beérkezés és beraktározás bevezetettik. A kiviteli határidőre és átalakítások bejelentésére vonatkozó pénzügyi törvények pontosan betartatnak. A feleknél levő szemleiv mintáját 15. a leszámlási ivet pedig 16. alatt mutatjuk be.

A havi leszámlás a 17. minta szerint eszközöltetik és miután az előtálat készletből 18. sz. kiviteli árjegyzék alapján a kivitel leltetett, az adóköteles fél a fizetést a 19. sz. bárczára teljesíti. Különös figyelmet érdemel e helyen, hogy miként óvja meg Temesvár város a szeszkereskedéssel foglalkozó polgárait attól, hogy 25 literen alóli való eladás esetén az adót ne kelljen 2-szer megfizetni.

Ugyanis a szesz nagy kereskedő a pénzügyi igazgatóság beleegyezésével bármily kis mennyiséget a szesz nagyraktárból szolgáltat ki, erről pontos jegyzéket vezet és hónap végén a havi elszámolás alkalmával ezen tételek, amelyek most már a 25 litert együtt természetesen meghaladják, mint 25 literen felüli eladás egy tételnek vétetnek fel és adóleírás tárgyát képezik.

A jövedéki hivatal a 20. sz. minta szerinti főkönyvben minden adóköteles fél számára külön lapot vezet, minthogy azonban ezen űrlap együttesen magában foglalja, ugy a havi leszámlással bíró, mint az azonnal fizető felek részére szükséges rovatokat, azért most f. évijulius 1-től kezdve 2 külön főkönyv fektetettik fel és pedig külön a megadózott és külön a meg nem adózott italok számára. Azok a felek, a kik mindkétnemű készletet tartanak raktáron, mind a két főkönyvben számlalapot fognak bírni.

III. Husfogyasztási adó kezelése.

Miután Temesvárt közbizághíd nincs, a városi husfogyasztási adót és adópótlékot is a jövedéki hivatal által kezelteti. A használatban levő űrlapokat 21—27 számok alatt bemutatjuk. Különösen figyelmet érdemlő és nálunk is alkalmazandó eljárás az, hogy a mézárások, minden egyes álat után a fogyasztási adótételek lefizetése alkalmával egyuttal az arra eső III. oszt. kereseti adót és városi pótdadók is befizetik. Ennek behozatalát a mézárások nálunk már régóta sürgetik és a kezelés ily módja mindkét félre nézve szembeszökő könnyebbséggel és előnnyel jár.

Kolozsvárt a husfogyasztási városi

KOVÁCS L. és Társa

női divatárháza

KOLOZSVAR.

NAGYVÁRAD.

Wesselényi Miklós-utca 5 szám.

A t. szülők figyel-iskolai idényre dusan felszerelt raktá-mébe ajánljuk a közelgő runkat.

Kiemelednő cikkeink a következők: Leány és fiu fehérneműek (téli tricó árúk) zsebkendők, női, férfi és gyermek harisnyák, paplanok, matraccok és több oly cikkeik melyek a hirdetés térszúke miatt nem sorolhatók fel.

187. 34—100.

Kész női felöltők (confectiok) e hó vége felé érkeznek meg nagy választékban!

Telefon összeköttetési szám 479.

adópótlék már volt házi kezelésben és a közbiztonságon kezeletett. A kezelés ott jónak és észszerűnek bizonyult és véleményünk szerint jövőre is fenntartandó lesz. Az állami és városi huszfogyasztási adók tehát nem kezelhetnének a felállítandó városi jövedéki hivatal által, hanem a közbiztonságon előálló többlet munka és kiadás fedezésére 2000 korona évi általános összeget vettünk fel.

(Folytatása köv.)

Dr. Talsék Sándor.

MINDENFÉLE.

— szept. 12.

— Kossuth-ünnep Kolozsvárt.

Kolozsvár város minden körében nagyban készülnek a Kossuth-ünnepre. A városi díszközgyűlésen a bizottsági tagok díszmagyarban és fekete szalon ruhákban fognak megjelenni. A városházát ez alkalomra igen szépen feldíszítik, hogy külsőleg is mutassa, hogy a városnak ünnepnapja van. A főtéri templomban tartandó ünnepélyes istentiszteleten a városi bizottsági tagok mind megjelennek s onnan vonulnak fel a díszközgyűlésre, melyet Béli Ákos főispán fog megnyitni.

— Kossuth jelvények. A közelgő

Kossuth ünnepségekre több jelvény (melltű, kézeldő, inggomb) készült el, melyeket nagyszámban láthatunk már kirakatokban. A szép kivételű jelvények meglehetősen olcsó árban kaphatók, s bizonyára az ünnepségeken senkinek sem fog hiányozni egy ilyen jelvény.

— A főváros és a Mátyás szobor.

A Mátyás király-szobor leleplezésére a székes főváros képviselőiben Márkus József polgármester Vosits Károly és Lung György tanácsosok vesznek részt a szobor felállításán és a főváros nevében szorult helyeznek a szobor talpazatára.

— **Az Újságírók Egyesülete a Mátyás-szobor leleplezésén.** A bpesti Újságírók Egyesülete Vészi József elnöke alatt gyűlést tartott, a melyen elhatározta, hogy a Mátyás-szobor leleplezési ünnepélyén s a közönséggel képviselteti magát Cziklay Lajos alelnök vezetésével.

— **A Mátyás-ünnep vendégei.** Lukács László pénzügyminiszter a polgármesterhez intézett megleghány levélben értesítette a bizottságot, hogy a mennyiben gátoló akadály nem merül fel, örömmel fog részt venni az ünnepélyen. Részvétüket bejelentették még: Br. Feilitzsch Berthold Szabolcsvármegye főispánja, Gömör-Kis-Hont vármegyéi Hámos László főispán, Bornemissza László alispán és Samarjay János fogják képviselni. Nógrád vármegye képviselőit dr. Szontágh Antal kéretekkel fel, Székely-Udvarhely vármegyéi dr. Damokos alispán vezetésével mellett 3 tagú küldöttség képviseli, Háromszék vármegye küldöttségei Pótsa József v. b. t. t., főispán vezeti, részt vesznek benne gróf Nemes János és dr. Székely György b. tagok.

— **A képviselők az ünnepélyen.** Gróf Apponyi Albert a képviselőház elnöke ma leiratilag értesítette a polgármestert, hogy az ünnepélyre szóló meghívást a jelentkezések megtétele végett körlevél útján hozta a képviselők tudomására. A jelentkezők névsorát a Tanácsal az elnöki iroda — kellő időben — közölni fogja.

— **Mátyás-szobor kivilágítása.** Kolozsvári Klemm és Novák cég felállította, hogy a Mátyás-szobrot a leleplezés napjának estéjén acetylennel, díjtalanul kivilágítja. A szoborbizottság bizonyára örömmel fogadja e szép és hazafias ajánlatot.

— **Erdélyi Irodalmi Társaság.** Az Erdélyi Irodalmi Társaság e hó 11-én délután a szünetek után első választmányi gyűlését tartotta, Szamosi János alelnök elnökléte mellett. Jelen voltak: Csengeri János titkár, Márki Sándor, Székely Károly, Heggyes Vilmos, Felszeghy Dezső, Cs. Papp József, Hory Béla stb. rendes tagok. A gyűlésen az elnök jelentette, hogy a Mátyás szobor leleplezési ünnepélyére, hasonlóképpen a Wesselényi-szobornak Zilahon tartandó leleplezési ünnepélyére a társaságot meghívták hivatalosan. A társaság mindkét ünnepélyen részt vesz. A zilahai szoborleleplezési ünnepélyen a következő küldöttség képviseli a társaságot: gr. Kun Géza elnök, dr. Szamosi János alelnök, Moldován Gergely, Versényi György és Petri Mór rendes tagok. A Mátyás szobor leleplezési ünnepélyére a társaság hivatalos képviselőivel a következő küldöttséget bízta meg: Kun Géza gr. elnök, Szamosi János alelnök, Csengeri János titkár, Gyalui Farkas másodtitkár, Székely Károly, Cs. Papp József, Versényi György r. tagok.

A társaság elhatározta, hogy Kossuth Lajos emlékének szept. hó folyamán külön díszülszt szentel. Hasonlóképpen okt. hó folyamán Mátyás király emlékét ünnepli felolvasó ülésén, szeptemberben pedig Wesselényi Miklós emlékének áldoz kegyelettel ülésén. A választmányának a

titkár bejelentette, hogy a társaság módosított alapszabályait a belügyminiszter helyben hagyta.

Nyílt kérdés dr. Hadady Endre főkapitány urhoz.

A főkapitány ur, úgy mondják büles ember. Azért legyen szives nekem tanácsot adni, hogy mit tenne a helyemben szeptember 18-án este, ha Kolozsvárt háztulajdonos volna és házának nagyrésztét katonatisztek lakták.

Szept. 18-ának estéje ugyanis Kossuth Lajos 100-ik születés napjának előestéje s ekkor minden igaz fia Kolozsvárnak igyekezni fog olyan szépen kivilágítani házában ablakait, a mint csak teheti.

De miként világítsak én, kinek házában katonatisztek laknak.

Az ablakok felett nem én rendelkezem, hanem a lakók. Ezek pedig katonák lévén, bizonyára nem fognak világítani.

Már most ebből esetleg két kellemetlen dolog származhatik.

Az egyik, hogy beverik ablakaimat. Ez még kisebb baj volna. De a másik, hogy esetleg hazafiatlansággal vádoljanak, már olyan érzékenyen bántana, a mit nehezen tudnék elviselni. Ezek ellen szeretném magam biztosítani.

De miképpen?

Erre kérem büles tanácsát t. főkapitány ur, mert velem együtt még igen sok háztulajdonos nem tudja, hogy miképpen oldja meg e gordiusi csomót.

Egy háztulajdonos.

— **Uj főispán.** Már táviratilag megemlítettük, hogy a király Kis-Küküllő vármegye főispánjává báró Kemény Ákos országgyűlési képviselőt nevezte ki. Az új főispán tíz év óta tagja a képviselőháznak és közéleti tevékenységével sok elismerést és rokonszenvet szerzett s ennek folytán jövőendő működése elé a legszebb reményekkel nézünk. E működés sikerének egyéni kvalitásain kívül, biztosítéka az az előnyös társadalmi helyzet is, melylyel a kiterjedt, befolyásos és általános tiszteletnek örvendő Kemény-családnak ez a kiváló fiatal sarja rendelkezik.

Kemény Ákos báró 1866-ban született Kolozsvárott. Középiskolai tanulmányait Bécsben a Theresianumban, a jogot Bécsben és Budapesten végezte s itt államtudományi tudori oklevelet nyert. 1890-ben közigazgatási gyakornok, egy évvel később pedig főispáni titkár lett Torda-Aranyos vármegyéjében. Tartalékos huszárhadnagy. 1892 óta a szász-régeni kerületet képviseli, amelyben most, főispáni kineveztetése folytán, új választás lesz.

— **Tudomásul.** A kolozsvári ev. ref. egyház képviselőinek f. hó 14-én d. e. fél 11 órakor a rendes helyen közgyűlése lesz; melynek végeztével a közgyűlés — a papválasztás ügyét megbeszélendő — értekezletté alakul.

— **Az Erdélyi Szépművészeti Társaság gyűlése.** Az Erdélyi Szépművészeti Társaság f. hó 15-én (hétfőn) d. u. öt órakor tartja a kiállítás előtt való utolsó gyűlést rendes helyiségében a polgári t. u. iskola igazgatóságjában. A tagok tisztelettel meghívattak.

— **A Lővődei diák ünnepély.** Mint már jeleztük a kolozsvári hűlgyek házibizottsággyűlése a kolozsvári tanítványok tanárai és tanítói karának közreműködésével f. hó 14-én a Tanítók Háza és a Mária Dorottya egyetel javára diákünnepélyt rendez. Az ünnepélynek érdekes pontja lesz a tenisz verseny, a mely egy szép díjjal lesz egybekötve. A ki a versenyben részt akar venni, 1 koronát fizet s jelentkeznie kell szombaton délután 3 órakor a lövődében a verseny bizottságnál.

— **Villanyvilágítás Alsó-Fülén.** Alsó-Füle egy kis oláh község Kolozsvármegyéjében a havasok aljában a Jára vize mellett. És ez a kis oláh falu is ime megelőzi Kolozsvárt, a világítás terén, mert Alsó-Fülén maoholnap meglesz a villanyvilágítás, míg nálunk még elveszekedünk felette vagy tíz esztendeig.

— **Betörés a laktanyába.** A magyarutczai pótaktanyába az éj folyamán, mint azt a katonai élelmészeti osztály a rendőrségnek jelzi, ismeretlen tettesek betörték s a gyakorlatokra távozott legénység ládái felöltötték, az értékesebb holmikakat elemelték. A rendőrség részéről a vizsgálat megejtése végett Filippi Gyula rbiztos szállott ki. A vizsgálat a következőket derítette ki: a betörést idegen nem követhette el; valószínűleg valaki az itthon maradt legénység közül hatolt be a bezárt ajtókon. Ezt bizonyítja a betörés színhelyén felejtett szolgálati szurony, továbbá az, hogy a feltört tárgyakon tisztán kivehető a szurony használatának a nyoma. Az elemelt tárgyak közt sok kincstári lepedő, pokrócz van, azonkívül a gyakorlatokra távozott legénység ládái-ból az értékesebb holmi. Szigorú és szorgos vizsgálatot tartanak most az itthon maradt legénység között.

— **Uj székelly társaság.** A marosvásárhelyi székelly-társaság legutóbbi ülésén Veress Sándor ügyvéd meghívására kimondattott, hogy egyike közelebbi vasárnapon Marosujváron megalakittatik a székelly társaság. Kiküldetnek László Gyula alelnök, Máthé József és Szentgyörgyi Dénes titkárok, valamint az önként csatlakozó tagtársak. A „Régenvidéki Székely Társaság” által e hó 21-dikén délután és este tartandó Kossuth-ünnepélyre a

társaság képviselőiben Máthé József, Szentgyörgyi Dénes titkárok, Jenei Kálmán és Székely Dénes tagok küldetnek ki.

— **60.000 korona egy lőért.** Budapestről írják: A Mindegyért Giziczky József gróf, orosz sportsmann 60.000 koronát ígért, Springer Gusztáv báró azonban nem fogadta el az ajánlatot.

— **A király és a német trónörökös.** A királygyakorlatokra meghívták a német trónörökös is, aki tegnap érkezett Sasvárra. A trónörökös megérkezéséről a M. T. irodának a következőköt sürgönyzik:

3 óra 48 perczkor érkezett be Frigyes Vilmos német trónörökös vonata. A király a trónörökös kocsiájá ment. A trónörökös magyar huszárezredesi egyenruhában harsogó éljenzés közepete lépett ki a kocsiból, katonásan tiszteletet és kezet csókolt ö felségének, mire a király a trónörökös mindkét arcát meg csókolta. A trónörökös ezután átadta atyja szívólyes üdvözlését. Ezután a király a trónörökös-kocsi kocsiba ült és a nép folytonos lelkes éljenzése között a kastélyba hajtatott, hova a főhercegek és a kíséret is követték.

— **Hány választója van Csikmegyének?** A szentmártoni választókerületben 1594, a szeredai kerületben 1470, a karcfalvi kerületben 2001 és gergyó-szentmiklósi kerületben 2023, összesen tehát 7087 választó. Ebből a számból régi jagon választ, 5255, földbírtok után 5, házbirtok után 28, kereseti jövedelem után 553, föld és ház jövedelem után együttesen 362, értelmiségnél fogva 576, a füst szám szerintiek után 306.

— **Béka mint életmentő.** Érdekes életmentés esetét írja egy most érkezett amerikai magyar újság. Atlantic Cityben, a híres amerikai tengeri-fürdőben nyaraló Minchroon Ada kisasszony. A minap a kisasszony kiment fürdeni a tengerre s nagyon messze talált uszni. Ereje elhagyta s már-már közel volt a vízbefúláshoz. A mint kétségbe eseten küzdött, hirtelen valami nagy fekete dologt látott uszni a közelben. Azt gondolta, valami deszka s belekapaszkodott. Csak akkor vette észre, hogy az uszó jószág eleven és pedig egy jól megtermett teknős héka. A béka — úgy látszik — jó nevelésben részesült, mert nem haragudott meg a kedves teher miatt, sőt ellenkezőleg, mintegy tizenöt perczig uszott a felszínen. A kisasszony pedig ott állt rajta és várta a szabadulást. Közel egynegyedórát kínos várakozás után csakugyan föl is tűnt egy vontató hajó, amely észrevette a bajba került leányt, odavezetett és békástól együtt felvette a földre. A béka-udvariasság következtében megszabadult leány lakására vitte a békaloagot, fölpanthalkázta és úgy eresztette vissza a hús vizbe.

— **Hetvenezer liter — tinta.** Páris városa árlejtést hirdetett az elemi iskolába szükséges tintamennyiség — hetvenezer liter — szállítására. Ennek a becsületes tintamennyiségnek az ára 8000 korona, a mi literenkint körülbelül 11 fillért jelent. Ennek a rengeteg fogyasztásnak épp oly rengeteg fogyasztóközönség felel meg: Páris elemi iskolái tanulónak száma 180.000. Fejenkint egy egy nebuló 19 cenziliter tintát fogyaszt évenkint és majd egy cenziliteret hetenkint, ha a vakáció napokat kivesszük. Kerül pedig egy-egy tanuló tintafogyasztása évi két fillérbe. Reapott elfogták.

— **Nagy emberek a nőkről.** A legkitűnőbb nőnek azt lehet tartani, aki gyermekeinek pótolni tudja az apát, ha az már elköltözött sorukból. Göthe.

Ha a nő szeret, úgy mindig szeret, a férfinak közebe még egyéb dolga is akad. Jean Paul.

A nő szíve egy darabja a mennybolt-nak, csakhogy azzal együtt az is változik. éjjel-nappal. Byron.

Megbánás alatt a nő azt érti, ha édesen emlékezik bűneire, azzal a fájdalom sajnáldozással, hogy nem kezdheti előlről. Beaumainor.

A legokosabb lányok azok, akik a legtöbbet gondolkoznak a legkevesebb dologról. Balzac.

A nők oly jók, oly szelidek, oly résztvevők oly finomak, oly szeretettel telik és szeretetre vágyók, hogy alig lehet megérteni, miért nem szeretik — egymást. Jean Paul.

„Aki szép asszonyt visz a házába — mondják a nyugat-afrikai négernek, veszedelmet visz haza.” Csakhogy ez megeshetik a csunyával is. N. R. Dove.

— **Az olasz királynéről.** Egész Olaszország szeme a Kvirinál felé tekint most, várva a golyát, amely az országnak meghozza végre az óhajtott trónörökösöt. Az aggodalmas várakozás ez idejében nem lesz éreketlen elmondani néhány apróságát a fiatal királynéről, ki mint „a fekete hegység” igazi gyermeke, egyetlen a maga nemében többi koronás társnő között. Egészséges testben és lélekben, meleg és rokonszenves nézetei vannak az életről, melyből többet látott, mint amennyit fejedelemi leányok általában látni szoktak. Élénken érdeklődik különösen a beteg gyermekek iránt és irántuk a római ambulatórium-ban tett látogatásakor a legmelegebb érdeklő-

dést tanusította. Mint fiatal hercegnő, oly be-tegeket ápolott Montenegróban, kik az úgynevezett albán pestisben szenvedtek. Házaságában a legboldogabb családi életet éli, férjét az imádásig szereti. A király az állami ügyeken kívül összes idejét nejeének szenteli, gyakran kocsin vagy autonobilon rándul ki vele Róma környékére. A fiatal királyi pár sokat időzik a kis Jolanda hercegnő társaságában. A királyné csak az észszerűséget szereti, kerülő a túlzásokat, de annál jobban szereti a levegőt és a leggondosabb tisztaságot. Ily elvek szerint akarja leánykáját is nevelni, de persze tekintetbe kell vennie, hogy itt királyi hercegnő neveléséről van szó, mit a montenegrói hegyek szabad gyermekeinél nem volt szükség figyelembe venni.

— **A hong-kongi egyetem** évenként átlag 1100 családok kínai hallgató van. Ezek száma azonban évről-évre alább száll.

— **A biblia Japánban.** Ezelőtt 30 évvel a bibliát Japánban csak titokban lehetett nyomtatni és csakis éjszakának idején eladni. Most Yokohamában egy biblia-kiadó társulat alakult, mely a bibliát kínai, japáni, koreai és tibeti nyelven nyomtatja. A múlt évben Japánban 138 ezer példány biblia kelt el.

— **Milliókat érő földgömb.** Valóságos legendák vannak elterjedve a sah mesés értékű kincseiről, de ugylátszik, hogy ezek a hírek nem sokkal mennek túl a valóságon. Páratlan kincsek vannak a sah birtokában, azonban, ha eladásukról van szó, nehezen lennének értékesíthetők. Egy angol ékszerész nem kevesebb, mint husz millió frankot ajánlott fel a sahnak azokért az ékszerekért, melyeket nagy ünnepélyességek alkalmával hord magán. Ezek a kincsek tehát még értékesíthetők volnának. De mit kezdenének azzal a földgömbbel, melyet a királyok királyának teheráni palotájában őriznek és melynek értéke valóban megbecsülhetetlen. Ez a földgömb tömör aranyból készült, harmincz kilogrammnál több aranyat használtak fel öntésére. A föld felszíne csupa merő ékköböl van kirakva. Allítólag több, mint ötvenezer drágakő van rajta. A tengerek ezer meg ezer smaragból vannak képezve, Afrika csupa rubinokkal, Perzsia maga türkizekből, míg Franciaország és Anglia száz meg száz gyémánt fényében ragyog. Sokan szívesen adnák magukat a földrajz tanulmányozására, ha ilyen földgömböt bocsátának rendelkezésükre.

— **Kínai drámairól.** Az Egyesült Államokban egy különös szinpaditalentum tűnt föl: egy kínai leány, aki vídám farsangi bohózatot irt, ezzel a czim-mel: Az érény és a bátorság jutalma. A szerzőnő, aki most 28 éves, már Kinában egész sereg darabot irt. De mivel a meny-nyei biradalomban nem igen szeretik a drámairó-hölgyeket, Vien-Vei kisasszony — így hívják őt — Amerikába költözött s San-Franciskóban küzdött a hírnevért és dicsőségért. A kínai színművek főképp abban különböznek az európaiktól, hogy eladásuk rendszeren egy hétig, de olykor egy egész hónapig tart. A Vien-Vei kisasszony modernségét semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az ő műve öt óra alatt eladható.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefontudósításai és sürgöny-levelei.

Elszakadás Horvátországtól.

A horvátországi szerbellenes zavargások hatása alatt sajtáságos mozgalom indult meg a szerbek lakta vidékeken. E mozgalom czélja nem más, mint hogy a szerbek nemzetiségük védelmére oltalmért forduljanak a magyar kormányhoz és a magyar országgyűléshez. E végből nagy népgyűlést terveznek, melyen kimondatnék Horvátország ketté osztása oly formán, hogy azon megyék, melyekben a lakosság 75%-a szerbekből áll, közvetlenül Magyarországhoz vissza csatoltassanak. A szorosan vett Horvátországnak ezek szerint pusztán csak Fiume—Modrus, Zágráb és Pozsega megyék maradnának meg. A népgyűlésből, melynek helye és megtartásának ideje iránt a szerbek körében most folynak a bizalmas tanácskozások, mostre küldöttséget meneszteneinek Budapestre, hogy a terv megvalósítása érdekében a kormánynál és a törvényhozás mértékadó tagjainál tisztelegjenek.

Zimándy Ignác újabb merénylete.

Budapest, szept. 11.

Mi alatt az egész nemzet egyhangu lelkesedéssel megünnepelni készült Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóját, addig a hirhedt török-bálinti volt plébános ismét olyan tettekre készült, mely nem egyéb, mint gaz merénylet az ünneplő magyarság hazafias érzülete ellen. A hirhedt Kossuth gyűlölő ugyanis az országos ünnep alkalmából új röpiratot irt, melyben a leggaládabb módon bírál-

ja Kossuth Lajos működését. E röpiratot Bécsben nyomatta ki, mert Magyarországon nem akadt nyomda, mely ez új szennyíratot kiszedte volna, czélja vele pedig Zimándynak az, hogy az ünnep napján, szeptember 19-én a röpiratot ingyen osztogassa a népkörében, hogy elrontsa az ünnepi hangulatot. Török-Bálinton persze nem is ünneplik Kossuth napját, mert — és ez elég jellemző — a községszervezői körében nem akadt egy lélek sem, ki a Kossuth-ünnep megtartását merle volna javaslatba hozni.

Szerencsétlenség az erdélyi havasokban.

A bukaresti egyetem 2 tanulója, Ducu Sándor és Vlahovszki Miklós, Krajovából a Békás határközség mellett megmázták a nagy havasokat. de a mikor már fentjártak, nagy szélvihar lepte meg őket, minek folytán a mélységbe zuhantak. Másnap a magyar csendőrök rákadtak a kirándulók borzasztóan elcsönkített holttestére.

Sztrájk.

Trieszt, szept. 12.

A szabad kikötőben ma mintegy 700 kikötői munkás sztrájkol. A sztrájkra Zolia János kikötői munkásnak tegnapi történet letartóztatása adott okot. Zolliát negyed magával tartóztatták le. Tegnapielőtt 150 kikötői munkás titkos gyűlésen elhatározta, hogy tüntetéseket és zavargásokat fognak rendezni és a hatóságokat kényszeríteni fogják a munkásoknak nem tetsző Sole című lap megjelenésének eltiltására. A rendőrség megakadályozta a tüntetéseket, a főcinkosokat letartóztatta és megindította ellenük a vizsgálatot. Ma még egy embert tartóztattak le. Tegnapi a Sole nyomdájának egy szedőjét súlyos testi-sértés kísérlete miatt és a lap egyik munkatársát bűnrészesség miatt letartóztatták.

Fadrusz ajándéka.

Zilah, szept. 11.

A Wesselényi-szobrot szeptember 18-án leplezik le Zilahon. Az ünnepély előkészületei nagyban folynak Fadrusz, a szobor készítője, a honfoglalás emlékeül egy pogányoltárt ajándékozott Zilah városának, a melyet szintén 18-án fognak leleplezni.

Hó.

Mármaros-Sziget, szept. 12.

Máramarosban agusztus 30-án a Pietroc 2205 m. magas havast és alját 30—40 centiméter magas hó borította el és e miatt Felső-Visó környékén annyira hideg az idő, hogy néhány napig a szobákban fűteni kellett. Az időjárás, a mely e hó 8-án ujra fölmelegedett, 9-én még Máramaros-Szigeten is annyira lehűlt, hogy hó-pelyhek szállingóztak. Máramarosra csapás volna, ha a meleg ősz helyett egyszerre a tél köszöntene be, mert a kukoricaterméstől, azaz a megérhetéstől függ a szegényebb földmives nép sorsa.

Megszökött gróf.

Budapest, szept. 12.

Milánóból sürgönyzik: Mervaleux Adám francia gróf hónapokkal ezelőtt ideérkezett; megismerkedett egy dugdagdaz polgárelánnyal, kit el is kellett volna vennie. A gróf jövőendő házassága révén mintegy 100.000 líra adósságot csinált és megszökött.

Király gyakorlatok.

Sasvár, szept. 12.

A király a német trónörökösrel és báró Bekkel reggel 7 órakor a hadgyakorlatok színhelyére ment. Tegnapi udvari ebéd volt.

Elégtétel.

Budapest, szept. 12.

Belgrádból sürgönyzik: Sándor szerb király környezete előtt egy nyilatkozott, hogy a zágrábi szerbek sérelmeiért elégtételt fog kérni.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

Diszmagyar ékszer garnitúra

minden elfogadható áron eladó.

Czim a kiadóban. 3—3

Fa eladási hirdetés.

A Nagy-Petri volt urbéresek tulajdonát képező Nagy-Petri (Kolozsvarmegye) határán közvetlen a község felett fekvő erdő részéből kiszálatni engedélyezett 14—60 cm. mellmagassági átmérővel bíró 938 szál tölgyfa, 1290 szál cserfa, és 1286 szál gyertyánfa tövön Nagy-Petri község házában 1902 év Szeptember hó 30-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen elfog adatni.

Kikiáltási ára 2540 korona.

Árverelni szándékozók felhívtnak, hogy a kikiáltási ár 10 százalékát bántépénz gyanán az árvereltető bizottság kezéhez, az árverés megkezdése előtt tegyék le.

Az árverési és szerződési feltételek a Nagy-Petrii körjegyzői irodában megtekinthetők.

Utó ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Nagy-Petri 1902 év Szeptember hó 5-én.

Boska György a vili
elnök.

940. 3—2.

MEGÉRKEZETT

a debreczeni híres dinnyekirály saját termésű
Speciál faj **görög és sarga**

Dinnyéivel

csemege szőlő, duránci barack stb. gyümölcsével, melyekből a legjobb befőzni valókkal szolgálhatok.

Tartok híres debreczeni édes tormát is, melyeket kis és nagy mennyiségben helyben házhoz szállítva, postán és vasúton mindég a legelőnyösebb napi árakban értékesítem.

Tisztelettel 885. 5—10.

KONDOR KÁLMÁN

Wesselényi M. és Szép-u. sarkán. Zsigmond-ház.

A ki nem védekezik, az nem szüretel!

A szőlő OIDIUM betegsége ellen

egyetlen biztos határu szer a

Dr. ASCHENBANDT-féle

REZKENPOR

Leszállított ára Budapesten: 50 kilogrammos zsákokban 4 kilogramm 46 fill., 10 és 5 kilogrammos zsákokban 46 fill. 50 fill.

Használata: ölesőbb, mert kevesebb kell belőle; biztonságosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tisztá kénpor vagy kénmáj.

A szőlő érését siettet, a termés minőségét javítja!

Ott a hol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rezkenpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt, s így a harmadik permetszés elmaradhat. Ez pedig lényeges költség-megtakarítás. 825. 3—3.

Számos magyar gazda bizonyítványa megküldetik. Megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

Háromszékvármegyében

kitűnő szénsavdus földes alkalikus

savanyu ásványviz

több évre

haszonbérbe adó.

Bővebb felvilágosítást nyújt: Barabás Ferencz gyógyszerész Úzon, Háromszékvármegye. 946. 2—5.

Világ-Panoráma

elsőrangú műintézet

Kolozsvar, Szentegyház-utca 3 szám.

1902 szept. hó 7-től 14-ig.

Kelettengeri fürdők.

Uj sorozat minden vasárnap.

Minden nap nyitva (vasár- és ünnepnapokon is) reggel 10-től 12-ig délután 2—10.

815. 18—x. Az igazgatóság.

KOLOZSVÁRI

Takarékpénztár és Hitelbank

RESZVÉNYTÁRSASÁG.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Irodák:

Kolozsvar, Mátyás király-tér 7. sz.
saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvekre vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat, utalványokat, checkeket és kisorsolt értékeket olcsón számítól le.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt kolozsvari házakra és földbirtokra.

Előleget ad értékpapírokra.

Értékpapírokat, érmekeket vesz és elad saját és idegen számlára.

Zálogháza (bejárat a király-utca felől) délelőtt 8—12-ig, délután pedig 3—5-ig áll a közönség rendelkezésére és előleget ad ékszerrekre és ingóságokra.

Aruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezel a betárolt árukat és azokra előleget adnak 74. 68—*

Ugyanott

The Gresham Élethbiztosító Társaság
Vezérügynöksége.

Kolozsvar, Mátyás király-tér 7. sz.

KOLOZSVÁRT.

KÖNYVNYOMDÁJÁT,

Deák F.-utca.

„ELLENZÉK” KÖNYVNYOMDA

Telefon 233.

Telefon 233.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

Videki megrendeléseket a legpon-
tosabban teljesít.

Nagyságos asszonyom!

Van szerencsém értesíteni, hogy az őszi és téli idényre összes újdonságaim megérkeztek. Raktáromon kizárólagosan az összes czikkeimnél exclusivitást tartva szem előtt, úgy gyapju ruha kelmékben, selymek, mosóbársonyok és Velerek, elsőrendű vászon és asztalneműek, Paplanok, ággyterítők, ággyne-műek és kész menyasszonyi kelengyék választéka oly meglepő, hogy a legmagasabb igényeknek is meg tudok felelni.

Helyén valónak tartom az előnyös vételek kö-zül néhányat felsorolni.

Nagyrabecsült látogatását és további kitüntető bizalmát kérem 914. 3—x.

Kiváló tisztelettel.

Herskovits J. Mór,
Unió-utca 6 szám.

140 cm. sz. Divat aug. „Costum ruhakelme söt. szür- ke fehér csomos mtr.	frt. 2.90
120 cm. széles legfinomabb „Dámentsich“ fekete, órém és összes divatszínnek mtr.	frt. 1.65
120 cm. széles Csinnat szövésű „homospun“ és durva szövésű angol kelmék, főleg s. szürke szín, a leg- divatosabb mtr.	frt. 1.50
140 cm. széles Tiroler Loden	frt. 1.10—1.45
120 cm. széles leányruhákra alkalmas különösen Is- kolai ruhákra kis és nagy kockás „merino gyap- ju kelme	kr. 85—95
80 cm. szél. Tennis flanel 30 színben 1 mtr.	kr. 17½
I. rendű minőségű Glória selyem czégemnél	kr. 52
Legtartósabb és legújabb Luisien selyem	frt. 1.15
„Taffota“ selyem minden színben	kr. 95
Glacé selyem	frt. 1.50
Legújabb gyönyörű ajour selyem színházi blousokra	frt. 1.25
Taffota csikos selyem divatszínnek Blousokra	kr. 95—110
Mosó bársony legújabb minták és színek	kr. 85
Egy vég Lánczfonal vászon 23 méter	frt. 5.50
6 drb. Flanel törölő	1 kor.

Nyomatott az „Ellenzék“ könyvnyomdájában Kolozsvar.

Kereselek

egy virágzó fa üzlethez egy társat

2000 frt készpénzzel. Az üzlet nagyon jó s biztos existenciájú.
Czím a kiadóba. 942 2—3.

Gyári raktár

valódi kézzel kötött Perzsa és Velvet, Argaman,
Ax minster

szőnyegekben

Csipke és applikált függönyökben
valamint

Asztalés ággyterítékekből.

Fiatalk emberek

teljes ellátásba

felvétetnek.

Magyar-utca 45 sz. 947. 1—1.

Nemzeti lobogók

minden nagyságban. Óriási raktár fehér és színes
ajour asztalneműekből.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri ki-
váló tisztelettel

ZSIRAI MÓR fehérműi és kelen-
gye áruháza.

Mátyás király-tér Hintz gyógyszerár mel.
662. 20—x.

Minden gondos szülő

figyelme forduljon most

az iskolai idény beálltával

KASSOWITZ FÜLÖP

Mátyás király-tér 30 szám. (Bánffy-palota mellett)

férfi, fiu és gyermek

ruha üzlethez, hol

Iskolai ruhákban

a legtartósabb szövetből előnyös árak mel-
let szerezheti be szükségletét.

Férfi, ruhák, felöltők, Havelackok. Eső-
köpenyek. Raglanok, Ulsterekből állandóan
nagy raktár.

Gyász ruhák minden nagyságban raktáron
vannak.

Megrendelések mérték után 24 óra alatt ké-
szítetnek. — Pártfogásért esedezik.

Kitűnő tisztelettel 830. 22—x.

Kassowitz Fülöp

Mátyás király-tér. (Bánffy-palota mellett)

Magyar nemzeti DISZ ÖLTÖNYÖK a legszebb kivitelben

kaphatók

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállítónál.